

קבלת תוכנית רוג'רס ופירוק ממלכת הליכוד הלאומי יצרו מצב חדש לחלוטין בירושלים.

עד כה משכו את תשומת-הלב ובאופן בלעדי השלכות המדיניות והצבאיות של תפנית זו — חידוש שליחות יארינג, תוכנית-השלום האמריקאית, והפסקת-האש הימזרות.

אולם יש לתפנית זו גם השלכות פנימיות מרחיקות-לכת, בכל המערכות הפוליטיות של ישראל — ובראש-יבואשונה במפלגת העבודה.

יש שידוד-מערכת בצמרת השליטון, חלוקה-מחדש של ההשפעה ושינויים בעלי משמעות לטווח-ארוך במעמדם של השרים.

גולדה מאיר:

האנא הכל-יכולה

אין שמץ של ספק כי מעמדה של גולדה מאיר התחזק לאין שיעור. בחודשים האחרונים היה סחף איטי במעמד זה. הפופולריות של גולדה ברחוב לא פחתה בהרבה, אך בחוגים בעלי-השפעה גדולה רוטנים מאחורי גבה. טיפולה בפרשת גולדמן, מרד השמיניסטים והטימנים הראשונים של משבר-אמון עמוק בנוער, ה-

צחיחה, לא עוררה שום תגובה ציבורית שיהיא.

גולדה היא כרגע זה פופולריות מכפי שהיתה אי-פעם. היא התיגברה על תדמית ה"נוקשות", הוכיחה יכולת לשלוט בממשלה ולמנוע כל התנגדות, השתיקה את ה"ניצים" במפלגתה, קנתה את הרצון הטוב של האמריקאים ואת הסכמת הציבור.

ברור כיום שגולדה יכולה — אם תמשיך בדרך זו — להמשיך ולמשול כל זמן שתוכל ושתרצה. אם בריאותה תעמוד לה, אין ספק כי תעמוד בראש מפלגתה גם בבחירות הבאות.

יגאל אלון:

שוב ירש-העצר

אישיות השניה שמעמדה התחזק בעיקבות מאורעות השבועיים האחרונים הוא סגן ראש-הממשלה, יגאל אלון. בוויכוח הגדול בכנסת היה זה יגאל אלון שהפך נושא-הדגל של תוכנית-רוג'רס.

בשם הממשלה סיכם את הוויכוח אבא אבן, שחזר באופן נוקשה למדי על עמדתו תיו הידועות, כאלו לא חלה שום תמורה. ואילו יגאל אלון נשא נאום נלהב ומשכנע, הודה שיש תפנית גדולה בישראל ובמצריים,

חשה דיין היסס עד הרגע האחרון ולפתע מצא את עצמו

בעיקבות קבלת תוכנית רוג'רס חל שידוד-מערכות בצמרת השלטון - מי עלה, מי ירד, מי נשאר על כנו?

יגאל אלון הבין מיד שחלה תפנית היסטורית וקיבל את ה

ונתקבל עלידי הכל כנציג המדיניות החדשה.

למעשה החליט אלון בראשית הוויכוח כי ממשלה לעלות על דרך זו, אחרי שהגיע למסקנה שאין כל אפשרות לדחות את החץ האמריקאי. יחד עם ישראל גלילי ו-אחרים — עזר לגייס את ראש-הממשלה להשקפה זו.

היתה זאת תפנית חדה גם ליגאל אלון עצמו.

למרות שנושאי-דברו משתדלים עתה להוכיח כי תמיד דגל בדיעה זו, העובדה היא שיגאל התנהג במשך כל הזמן כ"נץ". היה הראשון שנתן תמיכה לקבוצת-ההרפתקנים בחברון, ותבע סיפוח שטחים נרחבים. ברור לגמרי כי "תוכנית-אלון" המפורסמת (הכוללת את סיפוח רמת-הגולן, אזור ירושלים, ביקעת-הירדן, חוף ים-המלח, רצף עתידות, צפון-סיני חוף ים-סוף ושארם-אל-שייך) אינה עולה כלל על דעת האמריקאים ואין לחלום על קבלתה.

אולם ליגאל אלון החדש, כראש מחנה היונים, יש סיכויים רבים. הוא הפך שוב המועמד הטבעי לירישת גולדה מטעם הקבוצה השלטת במפלגת העבודה — פיני חם ספיר ומנגנון מפא"י.

יתכן כי אלון יקצור גם פירות קרובים יותר.

אם יוחלט על הרכבת משלחת-שרים למשאומתן עם יארינג והימצרים, ישתדל אלון להיכלל בה כנושאי-זנתן ראשו, בצד אבא אבן.

על כל פנים, אחרי שנים ארוכות של טישטוש תדמיתו, מופיע אלון עתה בדמות ברורה: האיש שקשר את גורלו הפוליטי

הרגשה הכללית שהיא "קסוחה" מדי — כל אלה החלישו בהתמדה את מעמדה.

פה ושם צץ גם בחוגי הצמרת הרעיון — עליו נהגו לחזור בלי חש — כי "גולדה צריכה לרדת", "שצריכים לפרק את הליכוד הלאומי ולהקים ממשלה גמרי-שה יותר, לא רק בלי גח"ל אלא גם בלי גולדה.

באותו זמן החלו מופיעים גם בעיתונים חשובים בחו"ל רמזים בולטים שגולדה אינה מסוגלת לבצע את הנסיגה הדרושה, וכי לצורך זה דרוש גיבור לאומי שהכל יקבלו את דעתו ופקודתו: משה דיין.

רעיון זה (שהזכר גם מעל עמודי העולם הזה) נפוץ בחוגים חשובים, וגם אישיות כמו ד"ר נחום גולדמן החלה דוגלת בו. משה דיין, כראש ממשלת נסיגה, נראה לרבים כמוצא אידיאלי מן המצב — אף כי דיין עצמו לא הכריע בכיוון זה והסתפק ברמזים דקים.

כל זה השתנה בן לילה.

קשה לדעת מה השפיע בסופו של דבר על גולדה: הלחץ האמריקאי, החשש בפני הסובייטים, שיחותיה עם השמיניסטים, או הרמזים כי משה דיין יבצע את הדרוש אם היא לא תעשה זאת בעצמה.

על כל פנים, באיזה שהוא רגע החליטה גולדה לעצמה: "כל מה שמישהו אחר יכול לעשות, אני יכולה לעשות יותר טוב."

אחרי שהכרעה נפלה, הוכח שמבחינה פנימית היה זה הימור נכון. התגובה הציבורית היתה חריגה-משמעותית וחזקה — בעד השלום. הפסקת-אש נתקבלה בשמחה כללית, ורק החשש מפני אכזבה מנע התפרצות של התלהבות המונית ספונטאנית-קריאת-המרד של מנחם בגין נפלה על אדמה